

Критерии и насоки за оценка на паркури за стил

2011

Задачи на съдиите

Съдействането на изпитания по стил е най-добре да бъде извършвано от двама съдии и един асистент, който да записва резултатите и бележките им.

Разпределение на задачите на съдиите;

Първият съдия следи за тактическите задачи – той внимателно следи пътя на състезателя и своевременно поставя оценки на различните елементи.

Другият съдия следи за представянето на ездача и неговата техника и стил, стила на коня и грешки, ако има такива.

Желателно е оценителният лист да бъде на компютърна програма (може и Microsoft Excel) за да може своевременно след като асистента нанесе оценките на съдиите да излиза и крайният резултат.

За важни шампионати е желателно да има и трети съдия, който следи представянето на ездача и скоковата част, както и грешките ако има такива.

Част I. Представяне на ездач и кон

Начинът на влизане и поздрав може да даде максимална оценка 10.

Ездачът и конят приближават максимално съдиите. След сигнал ездачът поздравява съдиите.

Поздрав

Дамите вземат поводите в лявата ръка и поздравяват съдиите с разгъване на дясната ръка и лек поклон с глава.

Ако мъжете носят триточкова тока, те поздравят като вземат поводите в лявата си ръка, а с дясната докосват токата си и правят лек поклон с глава.

Стартиране на паркура

Когато планира линията на паркура корс дизайнера трябва да вземе под внимание, че състезателите трябва да направят въвеждащ волт преди началото на паркура (преди първо препятствие) по възможност на същия галоп (ляв или десен), какъвто ще бъде по линията към препятствия номер 2.

След поздрава състезателя прави няколко правилни прехода ходом-тръс и повдига коня на правилния галоп за препятствие номер 1 (както бе обяснено в горния параграф).

По време на волта състезателят поддържа позиция на тялото си, позволяваща правилен баланс:

- – 2 точков контакт с коня (на стремена)
- – 3 точков контакт с коня (на стремена и седалище)
- Волта може да бъде по-малък или по-голям

Правилността на волта дава първите впечатление на журито за способностите на ездача и коня.

Край на паркура

След приземяването след последно препятствие, състезателят прави финален волт със същите параметри както и въвеждащия волт.

Следва плавен преход галоп-тръс-ходом, състезателя поздравява съдиите и напуска на свободен ходом.

Част II. Техника за стил

Тази част е разделена на съдийстване на техниката на стил по време на езда и по време на скок

1. Техника на стила по време на езда

1.1.Общ баланс

Първата оценка е базирана на общия баланс на ездача – един от най-важните елементи на стилната езда

Правилният баланс на ездача зависи от:

1. Мястото на центъра на тежестта на ездача и коня: при движението на коня тези два центъра на тежестта трябва да бъдат възможно най-близо един до друг.
2. Устойчив седеж имаме когато мислената линия преминаваща от ухото на ездача неговото рамо и таз завършва през петата на крака. (всяко друго положение намалява устойчивостта на седежа). Тялото се поддържа основно на стремената, като за целта стъпалото лежи в най широката си част в стремето и се подпомага от бедрата и шенкела.
3. Позиция на главата и тялото.

Докато галопира състезателят заема позиция приведен „леко напред“ на тялото си, като прави подчертана разлика между дву- и триточков контакт с коня

- Три точков контакт: седеж в седлото с равномерен контакт от чатала до опашката на ездача – седежът е активен, плавно следва движенията на коня, като подпомага и намирането на баланс на коня.
- Дву точков контакт: позиция на стремена – цялата тежест е разпределена на стремената и постоянен контакт на бедрата и шенкелите с коня.

Ездачът държи главата си повдигната, като по време на ездата, така и по време на скока и гледа напред по посоката, в която следва да отиде.

1.2.Елементи на съдийстването

Грешките в техниката на стил има следните специфични елементи:

- Позиция на главата
- Позиция на тялото
- Позиция на ръцете
- Позиция на поводите
- Седеж
- Позиция на краката
- Действие на краката
- Позиция на ходилата (петата)

- Позиция (навеждане) на стремената

Желателно е съдиите да правят детайлни коментари и дефиниции на грешките. Оценителният лист има достатъчно място за отбелязване на забележките, като и за препоръки. Конструктивните и добронамерени бележки са желателни и добре приети от състезателите. Те окуражават начинаещите ездачи да се развиват.

1.3. Правилна позиция по време на езда

Неутрализирането на движението на коня става чрез употребата на глезените и краката (те действат като амортизатори).

Тялото е леко поддадено напред, максимално неподвижно, което се постига от еластичното (пружинено) действие на таза.

Боравенето с поводите става от лактите през китките и пръстите.

Докато галопира ръцете интуитивно следват движението на врата и главата на коня, като запазват лек, но постоянен контакт с устата на коня.

Ръцете на ездача от лактите, през китките и поводите – до устата (трензелата) на коня – образуват права линия.

Подбедриците на ездача, посредством шенкелите осъществяват перманентен контакт с коня и трябва да са повече или по-малко перпендикулярни на стъпалото.

Глезените са отпуснати, за да абсорбират движението и петите са ниско надолу (под нивото на стремената).

Главата на ездача се движи свободно хоризонтално и това движение позволява отлична видимост към следващата част от трасето или следващото препятствие.

1.4. Видове грешки

1.4.1 Сериозни грешки по време на езда (-2 точки)

- Статичен седеж
Глезените и бедрата са блокирани, ездачът стои основно на пръстите на краката в стремената си.
Движенията на коня не се неутрализират чрез абсорбиращата еластичност на глезените и краката (не достатъчно „чувство за езда“)
- Нестабилно положение на тялото
Недостатъчен упор в стремената поради лошо положение на тялото, краката и петата – мислената линия минаваща през тялото на ездача не преминава през петите на ездача (те са или много напред или много назад)
- Утежнен седеж
Недостатъчен седеж напред, ездача стои тежко отпуснато на седлото, без глезените да действат и петите са вдигнати нависоко (над нивото на стремената)
Ездачът изостава по време на скока.
- Некоректни помощи

Ръката е прекалено силна и възпрепятства свободното галопиране на коня.

Краката не са стабилни и „играят“. (движат се напред и назад и нямат добър контакт със стремената)

Честа употреба на нагайката.

1.4.2. По-маловажни грешки при езда (-1 точка)

- **Позиция на главата**
Главата гледа земята чрез извиване напред и надолу.
Негативно въздействие на центъра на тежестта – ездачът е наклонен напред.
Няма контакт на очите с линията на паркура.
- **Странично извиване на тялото – няма добър баланс.**
- **Позиция на ръцете: много ниско или много високо, много отворени ръцете или лактите, изкривени (отворени) китки**
- **Пръстите на краката сочат навън, а не успоредно на коня**

2. Техника на стила по време на скок

2.1.Общ баланс и правилна позиция по време на скок

Ездачът е с добър баланс по време на скока на коня, контролира центъра на тежестта спрямо опорната си точка, така че да няма смущаващи коня движение (завъртания) на тялото и на краката.

Може да бъде забелязано само слабо поддаване напред на тялото на ездача.

Необходимото освобождаване на шията на коня става чрез леко поддаване (изтегляне) напред на лактите и раменете на ездача.

Фаза на отскок

Фаза на летеж

Фаза на приземяване

Илюстрация на положението на ездача по време на скок

По време и на трите фази петите на ездача остават надолу.

Ездач който запазва този баланс по време на всеки скок получава оценка 10/10/

2.2. Детайли

Посредством раменете, лактите и китките, ездачът контролира ръцете си и запазва еластичен контакт с устата на коня.

Пръстите държат поводите внимателно.

Преди скока лактите са на широчината на раменете. Главата е повдигната и очите следват линията към следващото препятствие.

Петите са ниско долу, а шенкелите осъществяват непрекъснат контакт с коня и упражняват необходимия натиск.

2.3 Възможни грешки

2.3.1 Сериозни грешки на техниката на скока (-2 точки)

- Време: ездачът изпреварва коня или изостава от него по време на скока
- Въртене около центъра на тежестта: тялото се накланя силно напред, а крака се повдигат и отиват назад.
- Точката на упор на краката в стремената е преди спуснатата мислена линия от ухото през рамото и таза до петата (стъпалото на крака е силно вкарано в стремето)
- Силни и статични ръце и китки: няма пропускателно и не позволяват коня да се балансира, да подаде шията напред и да намери естествения си баланс. Ограничават свободата на коня.
- Загуба на контакт на краката с тялото на коня. Шенкелите са настрани от тялото на коня и това води до загуба на баланс на ездача.
- Лошо приземяване: ездачът залита напред или сяда тежко в седлото.
- Странично извиване на тялото на ездача

2.3.2 По-маловажни грешки на техниката на скока (-1 точка)

- Липса на еластична връзка, ръката на ездача е неустановена
- Позиция на главата - ездача гледа надолу по време на скока или след скока поглежда назад.

Част III. Тактическа езда

Запознаване с паркура:

Важен елемент от ездата е състезателят да преодолее паркура правилно от тактична гледна точка.

Много е важно съдиите внимателно да наблюдават състезателите докато разгледат паркура. Състезателите разглеждат паркура с необходимото облекло.

1. Тактическа езда и правилно изпълнение на поставените задачи

Основни принципи:

За всяка задача от паркура (виж примерния оценителен лист) се дава максимална оценка 10.

Ако задачата е изпълнена коректно, без грешки тя се оценява с 10, за полуизпълнение състезателят се оценява с 5/10 (5 т. от 10 възможни), за неизпълнение с 0/10 т.

В зависимост от нивото на изпълнение (неизпълнение) състезателят се оценява с оценка от 0 до 10. Желателно е съдиите да дават кратка аргументация на оценката си.

Критични скокове:

Причините за критични скокове могат да бъдат различни:

- Лоша дистанция на отскока
- Загуба на баланс на езда по време на скока
- Неподчинение на коня

2. Оценка на различните задания

2.1. Въвеждащ волт

Ездачът започва на тръс въвеждащия волт, така че да има възможност да направи правилен волт преди първо препятствие. Волтът трябва да е с диаметър 15-20 м.

По време на кръга ездачът трябва да направи плавен преход от тръс на правилен галоп.

Конят галопира в баланс. Започва паркура.

2.2. Линия на паркура

Състезателят преминава правите връзки и връзките в дъга с правилна линия на точният брой галопни махове.

2.3.Завои

Ездачът трябва да започва и завършва завоите плавно и равномерно, без остри завои с правилна постановка на коня и с необходимия баланс. Конят приземява правилно на необходимия крак и го запазва по време на целия завой. Това носи на ездача оценка 10/10.

Ако конят приземи на грешния крак, ездачът трябва да поиска смяна преди средата на завоя. Това носи базова оценка 5/10. Добрата смяна през тръс или правилна летища смяна могат да увеличат оценката до минимум 7/10.

2.4.Превеждане на тръс

Правилното и плавно изпълнение с коректно използвани помощи и подчиненост на коня. Тази задача е доказателство за добър контрол върху коня.

2.5.Приземяване на правилен крак

Приземяване на коня на правилния крак за следващото препятствие носи оценка 10/10. Неизпълнението – 0/10.

2.6.Задължителни точки за преминаване

Възможно е с цел тестване способностите на ездача за контрол върху коня да се поставят в паркура задължителни точки за преминаване. Те не се маркират с флагове (важи само за паркурите за стил). Тяхното не преминаване не води до изключване, но намалява оценката оценява се с 0/10.

2.7.IN-OUT скокове (вътре – вънка)

Те могат да се изпълняват според конкретните изисквания на тръс или на галоп. Полуизпълнение е невъзможно. Оценката за изпълнението има варираща от 7-10/10.

2.8.Точен брой галопни махове

Корс дизайнерите трябва да измерват дистанциите между препятствията коректно. Ако състезателят премине дистанция на точния брой галопни махове и на правилния галоп получава оценка 10/10. При по голям или по-малък брой скокове оценката се намалява.

2.9.Финален волт

След последно препятствие ездачът започва финалния волт със същия размер както и въвеждащия волт. Целта е да покаже на съдиите, че може да язди коня овладян и спокоен след последното препятствие.

3. Стил на коня

Стилната езда се изразява във:

- сръчността и лекотата в движението на коня
- неговата подчиненост

- нивото му на подготовка
- техническите му способности
- правилното подчинение на исканите от ездача помощи.

4. Грешки при скока

Грешките при скока са описани в Правилника за прескачане на препятствия на ФЕИИ. При падане на ездача или коня в паркура те се елиминират.

Грешки за просрочено време не се начисляват, но е възможно изпитанията да се провеждат по правилата за оптимално контролно време (състезателите се стремят да бъдат максимално близко до контролното време).

Общият брой наказателни точки се изважда от крайната оценка.

ОБЩИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Колкото повече съдиите се придържат към математически правила толкова повече субективността ще бъде намалена.

Грижливо попълненият оценителен лист дава ясна картина за грешките на ездача и може да му даде полезни съвети.

Винаги се съобразявайте с нивото на състезанието и целта.

Красивата езда не е най-важното, за разлика от ефективната езда.

Ако състезателят дава усещането за лесна езда с правилно следване линията на паркура, то той отговаря в голяма степен на поставените цели.

ПРИМЕРЕН ПАРКУР НА ИЗПИТАНИЕ ЗА СТИЛ

